

Nr 295.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 24 mars 1938 (nr 102) om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt tvångsarbetare m. fl., m. m.; given Stockholms slott den 15 maj 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1. förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 24 mars 1938 (nr 102) om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt tvångsarbetare m. fl. samt

2. förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 24 mars 1938 (nr 103) om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt fångar m. fl.

GUSTAF.

Gustav Möller.

F ö r s l a g

till

F ö r o r d n i n g

angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 24 mars 1938 (nr 102) om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt tvångsarbetare m. fl.

Härigenom förordnas, att 3 § förordningen den 24 mars 1938 om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt tvångsarbetare m. fl. skall erhålla följande ändrade lydelse.

3 §.

Den skadades årliga arbetsförtjänst skall, med iakttagande i övrigt av bestämmelserna i 9 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete, bestämmas med skäligt hänsynstagande till avlöningen under året närmast före olycksfallet för en arbetare med samma arbetsförmåga som den skadade i det yrke han hade vid tiden för intagandet å anstalten eller häktet eller påbörjandet av förelagt arbete eller, om han då icke hade något yrke, till avlöningen under sagda år för en med honom jämförlig arbetare i den ort, där han senast arbetat eller haft sin verksamhet eller huvudsakligen uppehållit sig. I fråga om yrkessjukdom skall året räknas tillbaka från dagen för sjukdomens yppande.

Befinnes den årliga arbetsförtjänsten överstiga ettusensjuhundrasextiofyra kronor, tages det överskjutande beloppet icke i beräkning.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 24 mars 1938 (nr 103)
om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt fångar m. fl.

Härigenom förordnas, att 3 § förordningen den 24 mars 1938 om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt fångar m. fl. skall erhålla följande ändrade lydelse.

3 §.

Den skadades årliga arbetsförtjänst skall, med iakttagande i övrigt av bestämmelserna i 9 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete, bestämmas med skäligt hänsynstagande till avlöningen under året närmast före olycksfallet för en arbetare med samma arbetsförmåga som den skadade i det yrke han hade vid tiden för frihetens förlust eller, om han då icke hade något yrke, till avlöningen under sagda år för en med honom jämförlig arbetare i den ort, där han senast arbetat eller haft sin verksamhet eller huvudsakligen uppehållit sig. I fråga om yrkessjukdom skall året räknas tillbaka från dagen för sjukdomens yppande.

Befinnes den årliga arbetsförtjänsten överstiga ettusensjuhundrasextiofyra kronor, tages det överskjutande beloppet icke i beräkning.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 maj
1942.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, fråga om *viss ändring av förordningarna om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt tvångsarbetsare m. fl. och fångar m. fl.* samt anför:

Gällande bestämmelser.

Enligt två förordningar den 24 mars 1938 (nr 102 och 103) skall av allmänna medel ersättning utgivas, där någon, som är intagen å tvångsarbetsanstalt eller kronohäkte för ådömt tvångsarbete eller å allmän uppfostringsanstalt eller å allmän eller statsunderstödd enskild alkoholistanstalt, eller som å fattigvårdsanstalt eller annat arbetsställe fullgör honom jämlikt 71 § fattigvårdslagen eller 72 § barnavårdslagen anvisat arbete, eller som undergår frihetsstraff eller är intagen i säkerhetsanstalt eller hålles häktad, under vistelsen å anstalten, häktet eller arbetsstället skadas till följd av olycksfall eller ådrager sig yrkessjukdom, som avses i lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar.

I avseende å ersättning enligt förordningarna skola, där ej annat följer av särskilda föreskrifter i desamma, bestämmelserna i lagen om försäkring för olycksfall i arbete och i lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar i tillämpliga delar lända till efter rättelse.

Båda förordningarna innehålla i 3 § det stadgandet, att vid bestämmandet enligt 9 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete av årlig arbetsförtjänst, där denna befinner sig överstiga 1,764 kronor, det överskjutande beloppet icke skall tagas i beräkning.

Enligt 9 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete utgör den årliga arbetsförtjänst, som skall läggas till grund för ersättningar enligt lagen, hela den avlöning, som den skadade under ett år, räknat tillbaka från olycksfallet, åtnjutit av arbetsgivaren i den verksamhet, i vilken olycksfallet inträffat. Har under längre eller kortare tid av året den skadade icke av arbetsgivaren använts till arbete, eller kan avlöningen för någon tid av

Året på grund av bristfällig utredning eller av annan anledning ej bestämmas, beräknas avlöning för den tid till belopp, som med hänsyn till avlöningen i arbetsorten under motsvarande tid för en arbetare av samma arbetsförmåga och med liknande arbete som den skadades vid olycksfallet eller, där avlöningen för arbete inom den skadades yrke under sådan tid måste antagas hava varit väsentligt högre, med hänsyn härtill eller eljest med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt. Lag samma gäller, där den skadade under någon tid av året, på grund av tillfälligt övertidsarbete eller annat särskilt förhållande, åtnjutit väsentligt högre avlöning, eller, på grund av sjukdom eller annan oförvålad anledning, åtnjutit väsentligt lägre avlöning än sådan arbetare, eller där vid tiden för olycksfallet hans arbetsförmåga redan var nedsatt på grund av tidigare olycksfall i arbete, så ock där den skadade för yrkesutbildning eller endast tillfälligtvis använts till det arbete, i vilket olycksfallet inträffat.

Från förarbetena till gällande förordningar må omnämnas, att *riksförsäkringsanstalten* i förslag till författningar beträffande uppskattningen av arbetsförtjänsten (3 § första stycket) anført följande:

Den skadades årliga arbetsförtjänst torde som regel böra bestämmas till belopp, som prövas skäligt med hänsyn till avlöningen under året närmast före olycksfallet eller sjukdomens yppande för en arbetare med samma arbetsförmåga som den skadade i det yrke han hade vid intagandet i anstalten eller påbörjandet av honom förelagt arbete, eller om den skadade då icke hade visst yrke, med hänsyn till avlöningen under sagda år för en med den skadade jämförlig arbetare i allmänhet i den ort inom landet, där han senast arbetat eller haft sin verksamhet, eller om någon sådan ort icke kan påvisas, i den ort, där olycksfallet inträffat eller sjukdomen yppats. Emellertid torde i övrigt stadgandena i 9 § olycksfallsförsäkringslagen i tillämpliga delar böra iakttagas. Sålunda böra till exempel i fråga om minderårig bestämmelserna om skälighetsprövning principiellt komma till användning. Beträffande en person, som skadat sig kort tid efter intagandet i anstalt och under en del av året före olycksfallet haft arbete hos arbetsgivare, bör givetvis hänsyn tagas till hans arbetsförtjänst under sådan tid.

I yttrande över riks-försäkringsanstaltens förslag fann *försäkringsrådet* den för yrkesarbetare föreslagna specialregeln kunna leda till för den skadade obefogat förmånligt resultat med hänsyn till, bland annat, att i förslaget avsedda personer före intagandet å anstalt eller arbetsföreläggandets realiserande på annat sätt i allmänhet stått på en lägre arbetsförtjänstnivå än övriga personer i samma yrke.

Försäkringsrådet anförde:

Beträffande skadad, som vid nämnda tidpunkt icke haft något yrke och för vilken icke kunde påvisas ort, där han senast arbetat eller haft sin verksamhet, hade riks-försäkringsanstalten föreslagit, att arbetsförtjänsten skulle bestämmas med hänsyn till avlöningen i den ort, där olycksfallet inträffat eller sjukdomen yppats. Då anstalterna ofta vore belägna i städer eller samhällen med högre arbetsförtjänster än övriga delar av landet, skulle sådana personer på grund av denna regel kunna komma att få högre ersättningar än personer, för vilka en bestämd verksamhetsort kunde påvisas, vilket torde vara oriktigt, allrahelst som denna bestämmelse torde komma att tillämpas

på asociala personer, som icke ägde stadig hemvist och sällan utförde något arbete. Mot nu anförda olägenheter funnes visserligen ett korrektiv i bestämmelsen, att den årliga arbetsförtjänsten, i den mån densamma överstege 1,764 kronor, icke skulle tagas i beräkning. Detta vore emellertid icke tillräckligt. Försäkringsrådet, som ansåge 9 § olycksfallsförsäkringslagen giva möjlighet till individuellt bedömande med hänsynstagande till nu berörda synpunkter, föresloge därför, att första stycket i 3 § riks-försäkringsanstaltens förslag skulle utgå.

I *propositionen nr 18 till 1938 års riksdag* med förslag till förordningar i ämnet föreslogs, i enlighet med försäkringsrådets förslag, att de av riks-försäkringsanstalten såsom ett första stycke i 3 § upptagna bestämmelserna ej skulle inflyta i författningstexten, som gavs den lydelse, som sedermera godkändes av riksdagen och återfinnes i gällande författningar.

I förevarande sammanhang bör anmärkas, att å livräntor enligt 1938 års förordningar för närvarande utgå jämväl dyrtidstillägg enligt förordningen den 19 december 1941 (nr 942) angående dyrtidstillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, m. m.

Framställning från riks-försäkringsanstalten om författningsändring.

I skrivelse den 29 april 1942 har *riks-försäkringsanstalten* anfört:

Föreskrifterna i 9 § olycksfallsförsäkringslagen angående arbetsförtjänstens beräkning — närmast anslutande sig till den skadades avlöningsförhållanden och arbetsmöjligheter året före olycksfallet — äro anpassade efter omständigheterna på den allmänna arbetsmarknaden och icke efter de särskilda förhållanden, som avses i de nu ifrågavarande förordningarna. En följd härav är, att anstalten vid tillämpningen funnit sig nödsakad att i hög grad begagna sig av skälighetsprövning av den art, som omförmäles i 9 §. Härvid har riks-försäkringsanstalten låtit sig vägledas av de synpunkter angående beräkandet av arbetsförtjänsten, som anstalten framfört i sitt förslag till 1938 års förordningar. Med stöd av dessa synpunkter har riks-försäkringsanstalten ansett bl. a., att arbetsförtjänsten för en fullt arbetsför person över 18 år som regel icke bör beräknas till lägre belopp än 1,200 kronor, även om det visat sig, att den skadade eller sjuke icke utnyttjat sin arbetsförmåga och att hans verkliga arbetsinkomst till följd därav understigit detta belopp. Riks-försäkringsanstalten anser starka sociala skäl tala för denna sin uppfattning.

Sedan en f. d. tvångsarbetare hos Kungl. Maj:t ansökt om förhöjning av viss honom före tillkomsten av förordningarna tillerkänd, på grundval av en årlig arbetsförtjänst om 450 kronor beräknad livränta, har riks-försäkringsanstalten tillstyrkt och försäkringsrådet avstyrkt, att livräntan med stöd av den på skälighetsprövningen grundade praxis, som kommit till tillämpning i riks-försäkringsanstalten efter förordningarnas tillkomst, borde beräknas på grundval av en årlig arbetsförtjänst av 1,200 kronor.

Med anledning härav och då försäkringsrådets ståndpunkt torde innebära ett principiellt avståndstagande från riks-försäkringsanstaltens ifrågavarande praxis, får anstalten härmed till Kungl. Maj:ts övervägande framföra ett förslag om intagande av sådana föreskrifter angående årliga arbetsförtjänstens beräkning i förordningarna ifråga, att sådan skälighetsprövning, som anstalten tillämpat, må kunna godtagas.

Riksförsäkringsanstalten, som dock icke funnit lämpligt, att i förordningarna utsattes något direkt minimibelopp, har i angivna syfte föreslagit, att 3 § i förordningarna skulle erhålla följande ändrade lydelse:

Den skadades årliga arbetsförtjänst skall, med iakttagande i övrigt av bestämmelserna i 9 § av lagen om försäkring för olycksfall i arbete, bestämmas med skäligt hänsynstagande till avlöningen under året närmast före olycksfallet för en arbetare med samma arbetsförmåga som den skadade i det yrke, han hade vid tiden för frihetens förlust, eller om han då icke hade något yrke, till avlöningen under sagda år för en med honom jämförlig arbetare i den ort, där han senast arbetat eller haft sin verksamhet eller huvudsakligen uppehållit sig. I fråga om yrkessjukdom skall, enligt vad i 2 § lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar stadgas, året räknas från dagen för sjukdomens yppande.

Befinnes den årliga arbetsförtjänsten överstiga 1,764 kronor, tages det överskjutande beloppet icke i beräkning.

*En ledamot av riksförsäkringsanstalten*¹ har åberopat i viss mån annan motivering för förslaget än majoriteten samt anfört:

I sitt av riksförsäkringsanstalten omförmälda förslag till de här ifrågavarande förordningarna hade anstalten upptagit en bestämmelse av innehåll, att den skadades årliga arbetsförtjänst skulle bestämmas, ej såsom i olycksfallsförsäkringslagen för ett år räknat tillbaka från dagen för olycksfallet, utan från dagen för frihetens förlust eller vederbörandes intagande å anstalt. Vidare var det anstaltens mening, att i fråga om här förevarande personer även skulle beaktas, att den skälighetsprövning i fråga om arbetsförtjänstens beräkning, varom stadgas i 9 § olycksfallsförsäkringslagen — även om den skadade under året närmast före olycksfallet och kanske längre tid därförut ej utfört något regelbundet arbete — kan i viss mån anknytas till åtminstone det avlönade arbete för arbetsgivares räkning i den fria arbetsmarknaden eller det slags yrkesutbildning härför, vari olycksfallet inträffat. I fråga om här avsedda personer förefunnes däremot icke denna möjlighet. De ersättningar för inträffat olycksfall, som här skulle beredas, skulle ha till syfte att i skälig utsträckning ersätta en genom den inträffade kroppsskadan liden förlust av möjligheten för den skadade att efter frigivningen försörja sig genom arbete. Ersättningen borde därför till sitt belopp någotsånär motsvara detta syfte. Av dessa skäl ansåg anstalten med stöd av erfarenheten olycksfallsförsäkringslagens här ifrågavarande bestämmelser ej böra komma till omedelbar användning beträffande här åsyftade personer, utan föreslog för sin del den bestämmelse, som anstalten återgivit.

Med den lydelse 3 § i berörda förordningar erhållit och med den omedelbara tillämpning av olycksfallsförsäkringslagens ifrågavarande bestämmelser, som i förordningarna föreskrives, har det emellertid visat sig, att vid fastställande av ersättningar till här ifrågavarande personer arbetsförtjänsten i en del fall fortfarande ej ansetts kunna eller böra bestämmas högre än till den i denna lag stadgade årliga minimiarbetsförtjänsten — vid invaliditet 450 kronor. Vid tillämpning av olycksfallsförsäkringslagen förekommer denna låga arbetsförtjänst knappast i andra fall, än när fråga är om personer, vilkas arbetsförmåga redan före olycksfallet varit väsentligt nedsatt på grund av ålderdom eller föregående invaliditet eller kronisk sjukdom eller dylikt. Däremot behöves den enligt olycksfallsförsäkringslagen ytterst sällan, om ens någonsin, komma till tillämpning i fråga om fullt arbetsföra personer,

¹ Byråchefen von Schulzenheim.

som — lika med de nyss nämnda — dock drabbats av olycksfall under längre eller kortare tids avlönat arbete eller under sådan yrkesutbildning, som avses i olycksfallförsäkringslagen.

Då alltså för vinnande av det berörda syftet med de här ifrågavarande ersättningsarna ändring synes påkallad av ifrågavarande bestämmelser i nämnda förordningar, instämmer jag i riksförsäkringsanstaltens förslag.

Yttranden över riksförsäkringsanstaltens förslag.

Över riksförsäkringsanstaltens förslag hava yttranden avgivits av försäkringsrådet, socialstyrelsen, fångvårdsstyrelsen och statskontoret.

Fångvårdsstyrelsen tillstyrker förslaget, då detsamma syntes innebära en lämplig avvägning av de ersättningar, om vilka vore fråga.

Även *socialstyrelsen* tillstyrker förslaget samt anför:

De personer, varom här är fråga, utgöra i regel icke fullgod arbetskraft, och de arbetsinkomster, som eventuellt förtjänats före intagningen, torde i avsevärd mån understiga vad som är vanligt i samma eller liknande yrke. Under sådana omständigheter kan det måhända synas oberättigat, att, såsom har skett vid den av riksförsäkringsanstalten tillämpade skälighetsprövningen, vid bestämmandet av den årliga arbetsförtjänstens storlek som utgångspunkt taga en fingerad inkomst, som i flertalet fall är större än den, som vederbörande person tidigare lyckats uppnå. En sådan synpunkt har tidigare också anförts av försäkringsrådet. Ser man emellertid på syftet med samhällets ingripande i de här ifrågavarande fallen, framstår det av riksförsäkringsanstalten framlagda beräkningsförslaget såsom fullt rimligt. Omhändertagandets syfte är tillrättaförande och förbättring. Skadas någon under det arbete, som han under denna tid utför, bör den ersättning, som författningsenligt skall utgå till honom, beräknas med hänsyn till det men, han kan hava av skadan vid sin försörjning efter frigivningen. Utgångspunkten får då icke vara det arbetsresultat, som nåtts före intagningen, utan den prestation, som personen i fråga beräknas kunna utföra efter utskrivningen. Den praxis beträffande beräkning av latent arbetskraft, som utbildad sig inom riksförsäkringsanstalten vid fastställandet av den årliga arbetsförtjänsten enligt 9 § olycksfallförsäkringslagen, torde alltså med fördel kunna tillämpas på här ifrågavarande fall.

Socialstyrelsen delar riksförsäkringsanstaltens uppfattning, att det inte torde vara lämpligt att i förordningarna utsätta något direkt minimibelopp. Ett angivande av en viss minimisumma kan utgöra ett hinder vid den diskretionära prövning, som måste äga rum från fall till fall. Med hänsyn till penningvärdets fluktuationer synes det dessutom opraktiskt att fixera minimigränsen vid ett visst belopp.

Statskontoret framhåller, att riksförsäkringsanstalten med stöd av 9 § olycksfallförsäkringslagen städse syntes hava möjlighet att fastställa ersättningsunderlaget efter vad som kunde anses skäligt. Såvitt arbete, vari skadan eller yrkessjukdomen uppkommit, icke vore att avse såsom yrkesutbildning eller arbetet ifråga ej varit allenast tillfälligt eller pågått kortare tid än ett år i följd före olycksfallets inträffande eller yrkessjukdomens yppande, torde nämligen — med hänsyn till att för arbetet eventuellt utgående gottgörelse (arbetspremier, flit- och uppmuntringspengar, andel i arbetsvinst) icke syntes kunna betraktas såsom avlöning i egentlig bemärkelse — före-

skrifterna i 9 § andra punkten undantagslöst bliva tillämpliga. Vid sådant förhållande och då, såvitt statskontoret kunnat finna, några övertygande skäl icke anförts för riksförsäkringsanstaltens ändringsförslag, vilket förslag för övrigt skulle medföra synnerligen betänkliga konsekvenser, avstyrkte statskontoret bifall till detsamma.

Jämväl försäkringsrådet avstyrker riksförsäkringsanstaltens förslag. Rådet, som åberopar sin i propositionen nr 18/1938 återgivna ståndpunkt, anför följande:

Motivet till att den beräknade årliga arbetsförtjänsten i olika författningar lagts till grund för bestämmandet av ersättning för kroppsskada är, att ersättningens storlek ansetts böra stå i förhållande till den arbetsinkomst, den skadade i framtiden komme att förlora till följd av skadan. I och med att den beräknade arbetsförtjänsten utgör grund för bestämmandet av ersättningens storlek, måste vid uppskattningen av arbetsförtjänsten hänsyn tagas till såväl förhållandena på arbetsmarknaden som den skadades personliga förutsättningar, såsom hans arbetsinkomst och hälsotillstånd före olycksfallet.

Vid tillämpning av riksförsäkringsanstaltens förslag till ändrad lydelse av 3 § ävensom genom accepterade av en miniminormalsats å 1,200 kronor för den årliga arbetsförtjänsten skulle förordningarnas ersättningstagare i många fall få bättre förmåner än om de åtnjutit ersättningen enligt olycksfallsförsäkringslagen. Vad särskilt angår en sådan miniminormalsats må anföras, att en person, som drabbas av olycksfall i tillfälligt förvärvsarbete och på grund därav jämlikt 9 § olycksfallsförsäkringslagen tillerkännes ersättning, motsvarande en årlig arbetsförtjänst understigande 1,200 kronor, för ett under avtjänande av frihetsstraff eller tvångsarbete inträffat olycksfall med tillämpning av en sådan minimisats i regel skulle erhålla högre ersättning än som tillkomme honom vid olycksfallet i det tillfälliga arbetet. Försäkringsrådet får i övrigt åberopa sin i Kungl. Maj:ts proposition 1938: 18 (s. 33) återgivna, av departementschefen godkända ståndpunkt. Riksförsäkringsanstaltens nuvarande förslag skiljer sig endast med avseende på ett par detaljer från anstaltens då föreliggande förslag.

Försäkringsrådet anser 9 § olycksfallsförsäkringslagen, som medger en vidsträckt skälighetsprövning, böra tillämpas å här avsedda ersättningstagare på motsvarande sätt som beträffande olycksfallsförsäkringslagens försäkringstagare. Sålunda bör hänsyn tagas icke endast till faktiskt upp-buren arbetsinkomst och övriga förhållanden i tiden före olycksfallet utan även — i de hänseenden 9 § det medger och i den mån utredning därom kan förebibras — till de framtidsmöjligheter i fråga om arbetsförtjänst, den skadade haft, om olycksfallet icke inträffat. Beträffande förordningarnas ersättningstagare bör därför beaktas möjligheterna till inkomst av förvärvsarbete efter frihetens återfående. Med tillämpning av 9 § kommer gällande minimisats å 450 kronor i fråga i sådana fall, då man med hänsyn till vad som upplysts rörande den skadades ålder samt föregående livsföring, förvärvsarbete, begångna brott m. m. praktiskt taget ej kan räkna med att den skadade, om skadan icke skett, skulle kunna uppnå en inkomst, överstigande nämnda belopp.

Riksförsäkringsanstaltens förslag att låta arbetsförtjänsten för en »jämförlig» arbetare å senaste uppehållsorten vara normgivande förefaller oriktigt, särskilt med tanke på sådana ersättningstagare, som uppehållit sig å ort med höga arbetslöner och därstädes icke utfört något arbete eller där kanske rent av endast bedrivit brottslig verksamhet. För övrigt är oklart

vad som avses med uttrycket »jämförlig». Riksförsäkringsanstalten synes härmed endast syfta på den skadades fysiska förutsättningar för att kunna arbeta och icke på hans arbetsvillighet.

Om högre minimisats av den årliga arbetsförtjänsten än 450 kronor för de av riksförsäkringsanstalten åsyftade fallen skall tillämpas beträffande förordningarnas ersättningstagare, bör detta icke ske utan att sådant minimum kommer att gälla även för de enligt olycksfallsförsäkringslagen försäkrade. Högre minimum bör icke få komma i tillämpning utan uttrycklig bestämmelse.

På grund av vad sålunda anförts och då 3 §:ns nuvarande lydelse med hänvisning till 9 § olycksfallsförsäkringslagen förefaller försäkringsrådet tillfyllest, därest den beräknade arbetsförtjänsten över huvud taget skall utgöra grund för ersättningens beräkning, avstyrker försäkringsrådet riksförsäkringsanstaltens förslag.

Departement-
schefen.

Beträffande sådana personer, å vilka förordningarna av den 24 mars 1938 äro tillämpliga, möter i en helt annan utsträckning än vad som eljest är fallet svårigheter att finna ett tillfredsställande underlag för beräkning av den årliga arbetsförtjänst, som skall ligga till grund för storleken av förmånerna enligt förordningarna. Enligt förordningarna skall, med viss modifikation, bestämmelserna i 9 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete tillämpas vid uppskattningen av den årliga arbetsförtjänsten. På sätt framgår av riksförsäkringsanstaltens framställning i ärendet hava anstalten och försäkringsrådet intagit olika ståndpunkter beträffande beräkning av arbetsförtjänst i ifrågavarande fall. Då den av riksförsäkringsanstalten hävdade uppfattningen av sociala skäl bör godtagas, synes det önskvärt att genom ändring av förordningarnas bestämmelser undanröja de hinder för den av anstalten förordade tillämpningen av föreskrifterna, som till äventyrs kunna anses föreligga genom bestämmelsernas utformning.

Med hänsyn till det sålunda anförda föreslår jag ändring av 3 § i båda förordningarna. Paragraferna synas mig kunna avfattas i huvudsaklig överensstämmelse med riksförsäkringsanstaltens förslag. I likhet med anstalten anser jag, att någon minimigräns för uppskattad årlig arbetsförtjänst icke bör utsättas i lagtexten. Någon ändring i lagen om försäkring för olycksfall i arbete anser jag icke erforderlig i förevarande sammanhang.

De ändrade bestämmelserna hava intagits i två inom socialdepartementet upprättade förslag till

1. *förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 24 mars 1938 (nr 102) om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt tvångsarbetare m. fl. samt*

2. *förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 24 mars 1938 (nr 103) om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt fångar m. fl.*

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att nyssnämnda författningsförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställdan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall aviätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Jan-Erik Stenius.
